

**VILHELMINA
KOMMUN**

VUALTJEREN TJÆLTE

Detaljplan för Baksjönäs 1:125 och 1:73 samt del av Baksjönäs 1:1, Vilhelmina tätort

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

MBN 2025-291

Upprättad av: Lyra nord 25-10-13

**VILHELMINA
KOMMUN**
VUALTJEREN TJÆLTE

Miljö- och byggnadsnämnden
2025-10-14
Diariennr: MBN-2025-291.214
AKS

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Undersökning	6
Sammanvägd bedömning	8
Bilaga – Definitioner och checklista	9

Inledning

Enligt bestämmelser i miljöbalken (MB) och plan- och bygglagen (PBL) ska en plan eller ett program som kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) genomgå en **strategisk miljöbedömning, vilken** identifierar, beskriver och bedömer vilka miljöeffekter planen eller programmet kan komma att få. Bestämmelser om undantag från miljöbedömning finns i 4 kap 35 § samt 5 kap 7a § PBL samt 6 kap 3 § MB.

För att kommunen ska kunna göra ett ställningstagande om planen eller programmet medför BMP en eller inte genomförs en **undersökning** om BMP som identifierar omständigheterna som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Lagstiftningen, Miljöbedömningsförordningen (2017:966), 6 kap MB samt 7 kap 27 och 28a §§ MB är det som avgör om en detaljplan medför BMP. En avvägning av de sammantagna inverkande faktorerna samt lokala förutsättningar spelar in i bedömningen.

Bedömd miljöpåverkan (enligt MB 6 kap 7 §) ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en BMP och ska göras tillgängligt för allmänheten. Beslutet om BMP tas i Miljö- och byggnadsnämnden senast i samband med att detaljplanen beslutas om att gå ut på granskning.

Visar undersökningen på att detaljplanen inte bedöms medföra BMP ska ställningstagandet och skälen för bedömningen redovisas i planbeskrivningen. Om det visar sig att planen medför en betydande miljöpåverkan ska den miljöbedömas och en **miljökonsekvensbeskrivning** (MKB) tas fram.

Beskrivning av planen

Syftet med detaljplanen är att utöka befintlig verksamhetsområde med ytor för upplag och mellanlagring. Buffertzonen mot tjärnen i öster och bostäder i norr ska också säkerställas.

Översiktskarta över området. Planområdet markeras ungefärligt med rött.

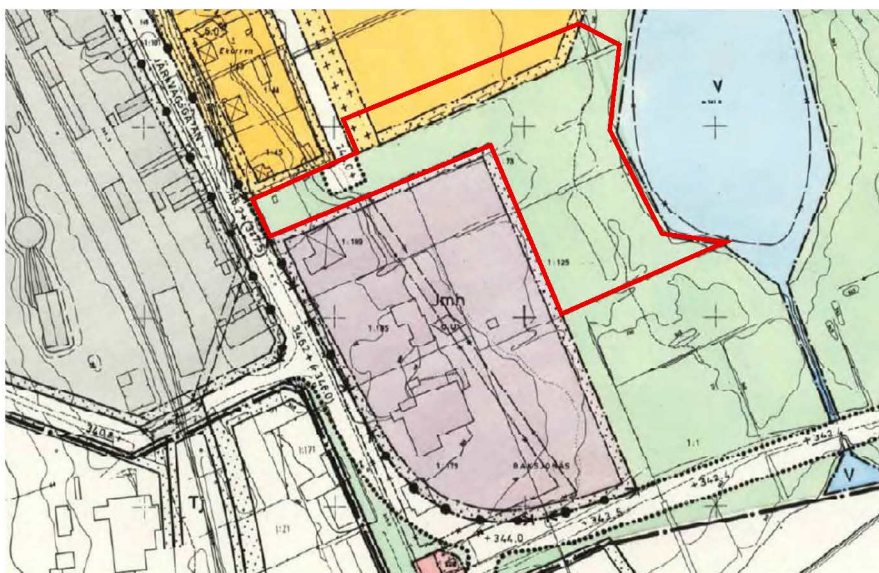
Planområdet är beläget inom befintligt industri- och verksamhetsområde i sydvästra delen av Vilhelmina tätort. Planområdet omfattar skogsmark och delvis redan ianspråktagen mark för upplagsytor mellan befintligt verksamhetsområde och en tjärn.

Översiktsplanen anger inga särskilda inriktningar för området men förordar att ny bebyggelse (bostäder och verksamheter) förläggs i anslutning till befintliga områden för att nyttja befintlig infrastruktur. Detaljplanen bedöms förenlig med översiktsplanen.

Området är planlagt sedan tidigare och berörs av en detaljplan:

*Förslag till ändring av stadsplan för Vilhelmina tätort sydvästra delen,
antagen 1983-10-03.*

Det aktuella planområdet regleras i den gällande detaljplanen i huvudsak som allmän plats park/plantering. En mindre del av planområdet regleras som bostäder (B). Planområdet angränsar till befintligt industri-/verksamhetsområde med inslag av handel (Jmh). Tjärnen som angränsar planområdet österut regleras som vattenområde (V).

Utdrag ur gällande detaljplan, Förslag till ändring av stadsplan för Vilhelmina tätort sydvästra delen, antagen 1983-10-03. Föreslaget planområdet i rött.

Särskilda bestämmelser

Detaljplanen gäller inte

- enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § miljöbalken eller
- enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg.

Detaljplanen syftar inte till

- att endast tjäna totalförsvaret
- att endast tjäna räddningstjänsten

Finns verksamheten nämnd i PBL kap. 4, §34?

Projektet kan definieras som ett MKB-projekt som undersöks i enlighet med miljöbedömningsförordningens 10-13 §§ i undersökningen. Mark intill planen är redan planerad eller anlagd industri. Att industrianvändning bedömts som lämplig i gällande detaljplan resulterar i att aktuell detaljplan inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan.

Påverkas användning av området för verksamheter som kräver tillstånd enligt miljöbalken eller finns angivna i 3 § eller bilaga 3 i förordningen (1998:905) om MKB?

Detaljplanen möjliggör utveckling av verksamhets- och/eller industriområde för i huvudsak upplagsytor till befintligt verksamhetsområde. Detaljplanen bedöms kunna omfatta område för verksamheter som kräver tillstånd enligt miljöbalken men då detaljplanen innebär komplettering av ytor till en befintlig verksamhet bedöms inte åtgärden automatiskt leda till att planen kan innebära betydande miljöpåverkan.

Undersökning

Aspekt	Påverkan; positiv (+), ingen (o), negativ (-)	Beskrivning
Påverkas måluppfyllelse och hållbar utveckling?	o	Detaljplanen omfattar befintligt verksamhetsområde. Inga riksintressen, skyddade områden eller andra områden med särskilda restriktioner eller värden berörs. Detaljplanen överensstämmer med kommunala planer och förhindrar inte att miljömål uppfylls.
Påverkas naturvärden (inkl. biologisk mångfald)?	o	Planområdet utgörs av skogsmark och eller redan ianspråktagen mark för upplagsytor. Inga kända naturvärden finns inom eller i närhet av planområdet. I artportalen finns rapport (2019) om att bläsand (VU) har syns söder om planområdet, på andra sidan Gränsvägen i anslutning till en mindre tjärn. I övrigt har inga rödlistade arter noterats inom eller intill området. Den ytterligare påverkan som detaljplanen medför bedöms inte påverka rödlistade arter på ett betydande sätt. Tjärnen i anslutning till planområdet omfattas inte av strandskydd. Hänsyn ska tas till befintlig strandlinje.
Påverkas kulturvärden?	o	Berörs inte
Påverkas sociala värden?	o	Planområdet angränsar delvis till bostäder och till planlagd mark för bostäder. Planområdet omfattar en mindre del av planlagd mark för bostäder. Hänsyn till bostäder, befintliga och planerade, tex genom skyddsavstånd ska tas under planprocessen.
Påverkas materiella värden?	o	Berörs inte
Finns risker för hälsa och säkerhet, uppstår störningar från omgivningen eller ger planen upphov till störningar?	o	Enligt SGU:s jordartskarta består planområdet delvis av morän (fast mark) och delvis av torv (ej fast mark). Endast upplagsytor avses möjliggöras i detaljplanen varför någon geoteknisk utredning inte bedöms nödvändig. Markförhållanden ska beskrivas i planbeskrivningen. Området sluttar mot tjärnen öster om planområdet. Att ytterligare ytor hårdgörs för att tillskapa verksamhetsmark och upplagsytor innebär att ytterligare dagvatten ska omhändertas. Den befintliga verksamheten har dagvattenhantering genom öppna diken med sedimentationslösningar. Den ianspråktaga upplagsytan är höjdsatt för att avvattnas mot sedimentationsdiket. Ytterligare dike behöver anläggas för att hantera dagvatten från de tillkommande upplagsytorna.

		Området ligger inte inom 150 meter från rekommenderad väg för farligt gods. Detaljplanen bedöms inte innebära något behov av skyddsavstånd. Angränsande fastighet är identifierad som potentiellt förorenad med hänsyn till primär och sekundär markanvändning (betong- och cementindustri, bilvårdsanläggning bilverkstad samt åkeri). Fastigheten är ej riskklassad (E). Med hänsyn till att detaljplanen avser att tillskapa verksamhets- och upplagsytor, som bedöms som mindre känslig markanvändning, bedöms inte detaljplanen föranleda något ytterligare utredningsbehov. Enligt kommunens översiktsplan finns generellt inga problem med radon inom Vilhelmina tätort.
Påverkas omgivande miljö?	o	Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte innebära ökad trafik eller luftföroreningar. Omgivningen är redan påverkad av buller då planområdet ligger inom ett befintligt verksamhets-/industriområde centralt i Vilhelmina tätort. Hänsyn ska tas till närliggande bostäder till följd av att ytterligare upplagsytor tillskapas. Genomförandet bedöms inte påverka huruvida miljö kvalitetsnormer kan uppnås eller upprätthållas.

Sammanvägd bedömning

Fortsatt utredningsbehov

Hänsyn till närliggande bostäder, befintliga och planerade, med avseende på skyddsavstånd och eventuellt buller, ska hanteras under planprocessen. Det föreslagna planområdet omfattar en mindre del av det planerade bostadsområdet norrut i syfte att säkerställa en buffertzona mot verksamheten, t ex genom naturmark.

Hur dagvatten hanteras inom det befintliga verksamhets- och industriområdet samt vilka flöden som uppstår till följd av detaljplanens genomförande är frågor som ska hanteras under planprocessen.

I övrigt har inga konsekvenser identifierats som behöver en fördjupad belysning eller utredning.

Samlade slutsatser

Genomförande av detaljplanen bedöms inte innebära risk för miljö eller människors hälsa och säkerhet. Eventuella konsekvenser beskrivs i planbeskrivningen.

Bedömning angående betydande miljöpåverkan

Genomförandet av planen bedöms inte innebära en betydande miljöpåverkan.

Motiverat ställningstagande

Med hänvisning till genomförd undersökning och de samlade slutsatserna bedöms detaljplanens genomförande inte leda till betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning och upprättande av en miljökonsekvensbeskrivning är därför inte nödvändig.

Bilaga – Definitioner och checklista

Bilagan innefattar de lagar och frågeställningar som beaktas i de olika delarna för undersökningen om betydande miljöpåverkan.

Beskrivning av planen

Ju mer flexibel en detaljplan är desto större blir utrymmet i efterkommande tillståndsprövning och tvärtom.

- ❖ Vilken eller vilka användningar möjliggör detaljplanen?
- ❖ Vilka typer av verksamheter eller åtgärder möjliggör detaljplanen?
- ❖ Hur kan det som detaljplanen möjliggör lokaliseras inom planområdet? T.ex. hur en bullerkälla ska placeras i förhållande till omgivande bebyggelse.
- ❖ Hur stor byggrätt för de verksamheter eller åtgärder som planen möjliggör medger planen?
- ❖ Vilka driftsförhållanden medger detaljplanen?

Påverkan på andra planer och mål och på hållbar utveckling

Om detaljplanen i hög grad inverkar på en annan plan eller ett annat program kan den indirekt leda till större miljöpåverkan än det som följer av genomförandet av enbart den aktuella planen. Den kan till exempel begränsa möjligheterna att minska miljöeffekter i efterföljande planer.

- ❖ Påverkar detaljplanen genomförandet av andra planer eller program?
- ❖ Om ja, påverkar detaljplanen de miljöeffekter som identifierats i den andra planen eller programmet? På vilket sätt?
- ❖ Stämmer detaljplanen med översiktsplanen?
- ❖ Kommer detaljplanen främja en hållbar utveckling? Hur?
- ❖ Har detaljplanen tagit hänsyn till miljöaspekter? Hur? Begreppet miljöaspekter ska tolkas brett och kan innebära till exempel människors hälsa, biologisk mångfald och kulturmiljö. Med integrering avses att detaljplanen tar hänsyn till miljöaspekter, som till exempel ekosystemtjänster.

Naturvärden – checklista, faktorer att beskriva och värdera utifrån relevans

- Nationalpark enl. 7 kap 2 § MB
- Biosfärsområde
- Natura 2000 enl. 7 kap 27 § MB
- Riksintresse för naturvärden enl. 3 kap 6 § MB
- Naturreservat enl. 7 kap 4 § MB
- Biotopskyddsområde enl. 7 kap 11 MB

- Generellt biotopskydd enl. 7 kap 11 § MB
- Djur- och växtskyddsområde enl. 7 kap 12 §
- Strandskyddsområde enl. 7 kap 13-18 §§ MB
- Stora opåverkade områden enl. 3 kap 2 § MB
- Ekologiskt känsliga områden enl. 3 kap 3 § MB
- Naturvårdsområde enl. 7 kap 4 § MB
- Naturminne enl. 7 kap 10 §
- Naturvårdsavtal enl. 7 kap 3 § JB
- Området finns med i Naturvårdsplan för Kopparbergs län, övrigt område för naturvården
- Områden enl. Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde
- Område enl. Naturvårdsverkets myrskyddsplan
- Områden enligt ängs-och betesmarksinventeringen.
- Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag
- Viktiga spridningssamband mellan förekommande naturtyper
- Värdefulla fågelarter (I Sverige regelbundet förekommande fågelarter (från bilaga 1 i Fågeldirektivet) för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas)
- Värdefulla växt-, djur- eller svamparter (Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige: Arter & naturtyper i Habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige)
- Fridlysta växt-, djur- eller svamparter
- Naturvärden som uppmärksammas av brukare eller allmänhet
- Naturvärden kända av länsstyrelsen
- Hotade arter – Artdataportalen

Kulturvärden – checklista, faktorer att beskriva och värdera utifrån relevans

- Världsarv
- Riksintresse kulturmiljövården enl. 3 kap 6 § MB
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (forn- eller kulturlämningar) enligt 2 kap KML
- Statliga byggnadsminnen enligt 3 kap KML
- Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap KML
- Kulturresevat enligt 7 kap 9 § MB
- Landskapsbildsskyddsområde
- Biologiskt kulturarv
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse (landskapsbild)
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Immateriella företeelser (t.ex. Ortsnamn eller berättelser som är knutna till platser)
- Kulturvärden som uppmärksammas av brukare eller allmänhet

Sociala värden – checklista, faktorer att beskriva och värdera utifrån relevans

- Riksintresse enligt 4 kap 2 § MB
- Riksintresse för friluftslivet enl. 3 kap 6 § MB
- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) enl. 2 kap 7 § PBL

- Platser för lek, motion och annan utevistelse, enl. 2 kap 7 § PBL, t.ex. skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, vandringsled, jakt, fiske, orientering, skolskog, skogsmulle, scoutverksamhet, klättring eller badplatser
- Planerad, tillräckligt stor friyta för som är lämplig för lek och annan utevistelse
- Besöksmål
- Mötesplatser i den offentliga miljön
- Sociala värden som uppmärksammas av brukare eller allmänhet
- Landskapsbild och stadsbild

Materiella värden – checklista, faktorer att beskriva och värdera utifrån relevans

- Naturresurser: Skog för skogsbruk enl. 3 kap 4 § MB
- Fiske, vilt och odling
- Riksintrasse för rennärning enl. 3 kap. 5 § MB
- Riksintrasse för fyndigheter av ämne eller mineral enl. 3 kap 7 § MB
- Övriga mineraler, bergarter, eller jordarter eller övriga geologiska resurser, t.ex. naturgrus
- Vattenskyddsområde enl. 7 kap 21-22 §§ MB
- Övriga färskvatten, t.ex. grusås eller ytvattenuttag
- Jordbruksmark enl. 3 kap 4 § MB ▪ Åkermark
- Ängs- och betesmark

Övriga materiella värden: Riksintrasse för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering enl. 3 kap 8 § MB

Anläggning för rekreation, idrott, friluftsliv eller turism

Anläggning för energiförsörjning, t.ex. elnät, transformator- och kopplingsstationer, ledningsnät för fjärrvärme, drivmedelsstation

Anläggning för hälso- och sjukvård

Anläggning för IT eller telefoni

Anläggning för VA eller dagvatten, t.ex. reningsverk, vattenverk, pumpstation, ledningsnät

Anläggning för renhållning, t.ex. deponi, ÅVC, ÅVS

Anläggning för transport, t.ex. väg, järnväg, resecentrum, flygplats, flygfält, bro, hamn

Risker för människors hälsa eller miljön – checklista, faktorer att beskriva och värdera utifrån relevans

- Riksintrasse för totalförsvaret enligt 3 kap 9 § MB
- Risk för extrema väderhändelser, t.ex. översvämning, ras, skred, torka, värmebölja, lavin
- Risk för olyckor, t.ex. farlig anläggning, transport av farligt gods, brand, trafikolycka
- Risk att verksamhet medför störning för omgivningen, t.ex. buller, vibrationer, utsläpp, ljus, lukt, damm, partiklar, utsläpp till vatten, markföroreningar

- Förekomst av radon, strålning från kraftledning

Miljöpåverkan

Finns miljöproblem inom eller i anslutning till detaljplaneområdet? Hur påverkar detaljplanen miljöproblemen och varför?

Kan detaljplanen innebära att en miljökvalitetsnorm inte följs?

- Vatten
- Luft
- Buller (avser kommuner med fler än 100 000 invånare)

Hur stora blir miljöeffekterna om detaljplanen genomförs?

Har miljöeffekter som beror på detaljplanen påverkan på andra länder? På vilket sätt?

Är det möjligt att avhjälpa de sannolika, negativa miljöeffekterna?